

HAIGUSJUHT

ANASTASSIA NAIDENKOVA

KOLMAPÄEVASEMINAR

TALLINN 2019

PINO

PINO

- ▶ 32 a. isane šimpans
- ▶ Sündinud 24.06.1987 Amsterdami loomaaias
- ▶ Alates juunist 1994 elanud Tallinna loomaaias

Tallinna loomaaias kolm šimpansit, Pino ainus isane liigiesindaja

Šimpansitest

- ▶ DNA järgi inimese lähim sugulane
- ▶ Ohustatud liik
- ▶ Looduslikes tingimustes elavad troopilises Aafrikas
- ▶ Keskmise eluiga ~33 aastat
- ▶ Kaal kuni 60 kg, pikkus kuni 170 cm
- ▶ Peamiselt taimetoitlane, kuid võib toituda ka teistest primaatidest

Anamnees

- ▶ Pino haigestus kaalukaotuse, nõrkuse ja makrohematuuriaga
- ▶ Haiguse kiire progressiooni tõttu otsustati panna šimpans narkoosi ja teostada diagnostilisi uuringuid ja vajadusel ka protseduure.
- ▶ Meeskonnas olid Tallinna loomaia ja Eesti Maaülikooli loomaarstid, TÜK-i anestesioloog, PERHi radioloog ja radioloogia arst-resident, Semetron AS-i esindaja
- ▶ Plaanis oli teha analüüse, röntgen ülesvõte rindkerest ja ultraheli kõhukoopast, pleuraõõntest ning südamest

Loomaaia röntgenseade

Semetron AS ultraheli aparaat, mis toodi loomaaeda uuringu läbiviimiseks

- ▶ Enne osalemist võeti kirjalik nõusolek
- ▶ Loom toodi majja, kus viiakse läbi uuringuid/protseduure
- ▶ Majas pandi ukсед kinni ja šimpansi ärkamise puhul ei oleks tohtinud majast lahkuda
- ▶ Seletati käitumisreegleid võimaliku õnnetuse juhtumise korral
- ▶ Kogu aja vältel viibis ruumis relvastatud loomaaia töötaja

- ▶ Anesteesia ohud loomadel:
  - Liiga vähe narkoosi - loom ärkab - surm
  - Liiga palju narkoosi - piiratud elustamisvõimalused - surm

- ▶ Eelnevalt oli arutatud ka “inim”kiirabi kutsumine defibrileerimise vajadusel

- ▶ Narkoosi panemine järgselt tekkis Pinol hüpotoonia ja arütmia

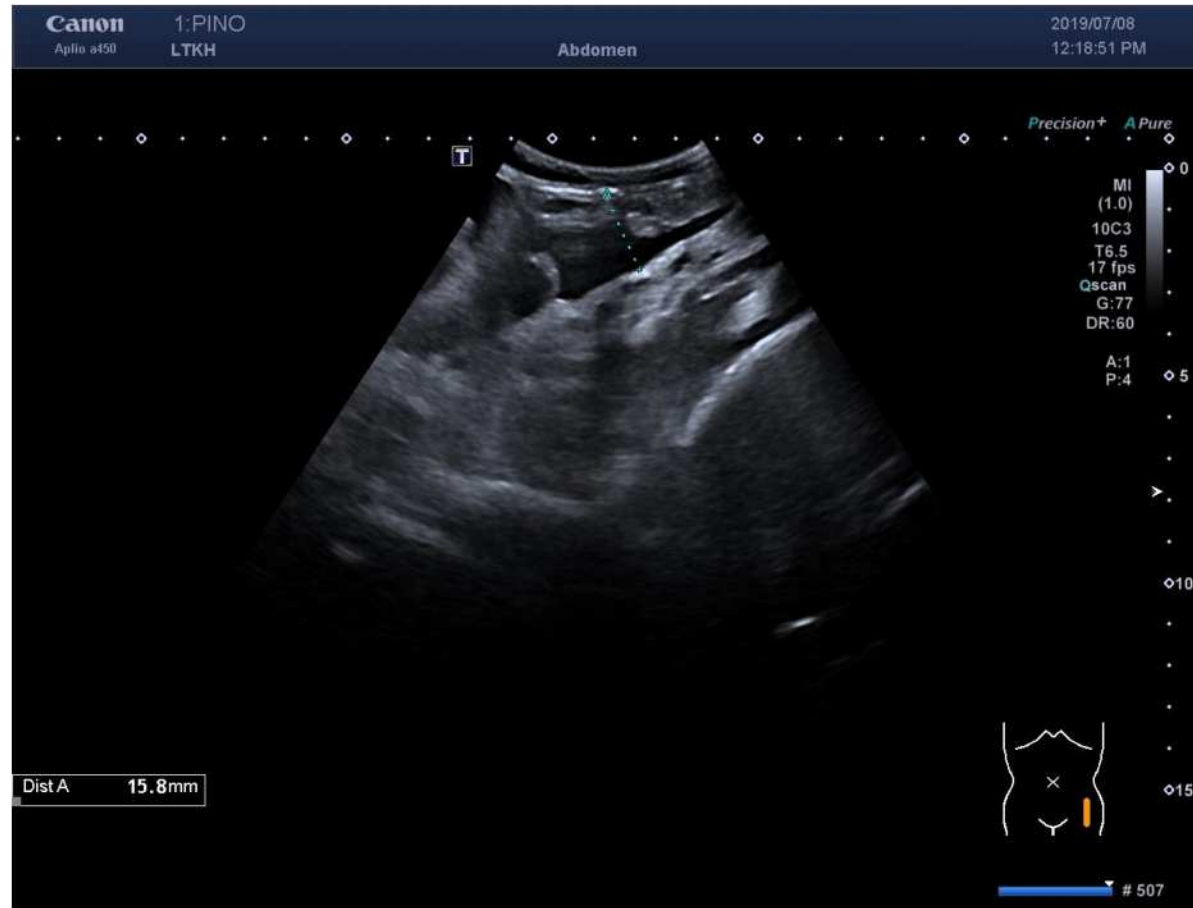
Maksaveenid on oluliselt laienenud

Portaalveenisüsteem on lai

Vaba vedelik kõhuõõnes

Maksa parenhüümiga võrreldes neerude parenhüüm on mõlemapoolselt hüperehhogeensem

Kõik südameõõned on oluliselt
laienenud, kontraktiilsus on väga nõrk

Rö-ülesvõte

Kokkuvõtte uuringute tulemustest

- ▶ Südameõõned oluliselt laienenud - **südamepuudulikkus**
- ▶ Olemas ka südamepuudulikkuse kaudsed viited
  - Maksaveenid, portaalveenisüsteem on laienenud
  - Vaba vedelik kõhuõõnes
- ▶ Neerude parenhüümi kahjustuse tunnused - **kardiorenaalne sündroom**

- ▶ Südamehaigused on sagedased nii inimestel kui ka šimpansitel
- ▶ Inimestel südamehaigus on tavaliselt põhjustatud koronaararterite ateroskleroosist
- ▶ Šimpansite südamehaigus on sagedamini põhjustatud difuussest interstitsiaalsest müokardi fibroosist
- ▶ Südamehaigus on šimpansite surma põhjuseks ~35% juhtudest

- ▶ Pino narkoosist taastumine oli raske ja järgmisel päeval arenes tal kopsuturse ning ta suri

